

KARTA KURSU

Nazwa	Psychoanaliza i neopsychoanaliza: Podstawowe kwestie psychoanalizy freudowsko-lacanowskiej
Nazwa w j. ang.	Psychoanalysis and Neopsychoanalysis: Basic Problems of Freudian and Lacanian Psychoanalysis

Koordinator	dr Andrzej Serafin	Zespół dydaktyczny
Semestr studiów	IV	Alina Henzel-Korzeniowska
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zaznajomienie studentów z kontekstem powstania, najważniejszymi zagadnieniami, podstawową terminologią oraz znaczeniem w historii idei psychoanalizy freudowsko-lacanowskiej. Zaprezentowane zostaną kluczowe elementy teorii i praktyki psychoanalitycznej za równo w klasycznym freudowskim jak i lacanowskim wydaniu, które dodatkowo zostaną zaprzęgnięte do refleksji antropologicznej, społeczno-kulturowej oraz metafizycznej. W ten sposób studenci zostaną zapoznani z możliwością praktycznego wykorzystania elementów teorii psychoanalitycznej refleksji dotyczącej zjawisk społecznych, kulturowych, a także własnej kondycji egzystencjalnej.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza ogólna nabyta w toku kształcenia w szkole średniej.
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – Zna zależności między zachowaniem człowieka a psychoanalitycznym modelem podmiotowości W02 – Posiada wiedzę dotyczącą najważniejszych problemów i zagadnień psychoanalizy	K_W03 K_W08 K_W09 K_W10

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	U01 – Posiada umiejętność analizy zachowań człowieka w oparciu o założenia psychoanalizy U02 – Posługuje się terminologią psychoanalityczną U03 – Posiada umiejętność analizowania problemów filozoficznych w oparciu o teorię psychoanalizy	K_U02 K_U03 K_U04 K_U06

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01 – Okazuje wsparcie i zrozumienie osobom o problemach psychicznych K02 – Uczestniczy w procesach kulturowych i społecznych postrzeganych krytycznie ze zrozumieniem leżących u ich podłoża procesów psychicznych	K_K01 K_K02 K_K03 K_K04 K_K05

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin		30											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład treści merytorycznych prezentujący podstawowe zagadnienia i przygotowujący do dyskusji w oparciu o teksty źródłowe, analiza tekstów, dyskusja.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

E – le ar ni ng	Gr y dy da kt yczne	Ć wi cz en ia w sz ko le	Z aj ę c ia te re now e	Pr ac a la bo ra to ryj na	Pr oj ek t in dy wi du al ny	Pr oj ek t gr up o wy	U dz iał w dy sk us ji	R e f e r a t	Pra ca pis em na (es ej)	E gz a mi n us tn y	E gz a mi n pi se m ny	Inn e
-----------------	---------------------	--------------------------	-------------------------	----------------------------	------------------------------	-----------------------	------------------------	---------------	--------------------------	---------------------	------------------------	-------

W01								X		X			
W02								X		X			
U01								X		X			
U02								X		X			
U03								X		X			
K01								X		X			
K02								X		X			

Kryteria oceny	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
Wiedza	NIE potrafi, przynajmniej w 50 %, zdefiniować i objaśnić podstawowych pojęć, nie zna najważniejszych zagadnień psychoanalizy.	W przynajmniej 51 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejszych zagadnienia psychoanalizy.	W przynajmniej 75 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejsze zagadnienia psychoanalizy.	W przynajmniej 90 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejsze zagadnienia psychoanalizy oraz wykazuje zdolności interpretacyjne i komparatystyczne.
Umiejętności	Student nie potrafi opracować zadanego tematu z zakresu psychoanalizy w postaci eseju na poziomie minimalnym - 50 %. Nie uczestniczy w dyskusjach, nie opracowuje indywidualnie tekstów zadanych przez nauczyciela.	Student opracował zadany temat z zakresu psychoanalizy w postaci eseju na poziomie przynajmniej 51 %. Sporadycznie zabiera głos w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowegoadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu psychoanalizy w postaci eseju na poziomie przynajmniej 75 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowegoadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu psychoanalizy w postaci eseju na poziomie przynajmniej 90 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowegoadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.
Kompetencje społeczne	Student nie przygotowuje się do zajęć, nie dostrzega potrzeby uczenia się. W dyskusji przejawia brak zrozumienia innych i tolerancji lub nie zabiera głosu w ogóle.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez przygotowywanie się do zajęć, sporadyczny udział w dyskusji oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, spontaniczny udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, aktywny i twórczy udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.

Uwagi	Kryteria oceny pracy pisemnej. Na ocenę eseju wpływają: Poprawne pod względem merytorycznym zreferowanie stanowiska (30%) Poprawne i konsekwentne posługiwanie się terminologią psychoanalityczną (15%) Struktura i spójność logiczna (15%) Racjonalność argumentacji i perswazja (20%) Stosowanie zasad metodyki pracy naukowej (10%) Styl i poprawność językowa (10%)
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Geneza i kontekst powstania psychoanalizy. Psychoanaliza na tle historii idei.
2. Nieświadome i jego formacje - Pojęcie nieświadomego. Objąśnianie psychopatologii dnia codziennego i marzeń sennych. Metoda wolnych skojarzeń.
3. Nieświadome ustrukturyzowane jak jakaś mowa. Lacanowska koncepcja znaczącego
4. Psychoanalityczna teoria podmiotowości. Modele topograficzne Freuda. Genealogia instancji psychicznych (od narcystycznego obsadzenia "ja" do konstytucji "nad-ja")
5. Podmiot i Inny w teorii Lacana. Koncepcja uznania (Hegel, Kojève). "Ja" w rejestrach wyobraźniowego i symbolicznego. Lacanowska koncepcja podmiotu nieświadomego.
6. Seksualność infantylna, trauma i fantazja w teorii Freuda. Psychoanaliza życia seksualnego.
7. Seksualność w defiladach znaczącego. Jouissance, obiekt małe a, fantazmat.
8. Kompleks Edypa. Kształtowanie się płci, tożsamości i moralności w strukturach Edypalnych.
9. Edyp, struktura języka i to, co poza fallusem. Metafora ojcowska, Imię ojca i pragnienie matki. Znaczące falliczne. Dwie strony seksuacji.
10. Formowanie się symptomu i jego traktowanie w koncepcjach Freuda i Lacana. Lęk a symptom.
11. Klinika Freudowska. Typy mechanizmów obronnych. Technika psychoanalityczna i rola przeniesienia w procesie analizy.
12. Klinika lacanowska. Struktury kliniczne - nerwica, perwersja, psychoza.
13. Lacanowskie ujęcie procesu analizy - podmiot założonej wiedzy, upadek fantazmatu i związane z tym rozczarowanie prawdą, analiza nie-sensu, koniec analizy.
14. Psychoanalityczna krytyka kultury, religii i sztuki. Hermeneutyczne wykorzystanie narzędzi psychoanalizy.
15. Podsumowanie - Psychoanaliza wobec metafizyki i antropologii.

Wykaz literatury podstawowej

1. S. Freud, Poza zasadą przyjemności
2. S. Freud, Marzenia senne
3. S. Freud, Nieświadomość
4. S. Freud, W kwestii wprowadzenia narcyzmu
5. S. Freud, Trzy rozprawy z teorii seksualnej
6. S. Freud, Upadek kompleksu Edypa
7. S. Freud, Zahamowanie, symptom, lęk
8. S. Freud, Wyparcie
9. J. Lacan, Stadium lustra
10. J. Lacan, Seminarium XI: Cztery podstawowe pojęcia psychoanalizy

Wykaz literatury uzupełniającej

1. S. Freud, Rozszczepienie osobowości psychicznej
2. S. Freud, Kilka psychicznych skutków anatomicznej różnicy płci
3. S. Freud, Psychopatologia życia codziennego
4. S. Freud, Kultura jako źródło cierpień
5. S. Freud, Technika terapii
6. S. Freud, Niesamowite
7. J. Lacan, Funkcja i pole mowy i mówienia
8. J. Lacan, Instancja Litery w nieświadomości albo rozum od czasów Freuda
9. J. Lacan, Znaczenie fallusa
10. J. A. Miller, Podział seksualny
11. J. A. Miller, Efekt powrotu do psychozy zwykłej
12. E. Laurent, Zasady wyznaczające kierunek aktu psychoanalitycznego
13. J. Lacan, Seminarium III: Psychozy
14. G. Trobas, Obecność analityka, interwencja, interpretacja, akt psychoanalityczny w kuracji pod przeniesieniem
15. H. Lang, Język i nieświadomość: Podstawy teorii psychoanalitycznej Jacques'a Lacana
16. B. Fink, Kliniczne wprowadzenie do psychoanalizy lacanowskiej
17. B. Fink, Lacanian Subject. Between Language and Jouissance
18. B. Dobroczyński, Ciemna strona psychiki: Geneza i historia idei nieświadomości
19. L. Andreas-Salomé, Erotyka: pisma psychoanalityczne
20. P. Ricoeur, O interpretacji. Esej o Freudzie

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	0
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3